

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO

Murska Sobota, 10. januarja 1937.

ŠTEV. 2.

Notranje
politični položaj

Notranji minister dr. Korošec je imel na novega leta dan po radiju govor, v katerem je med drugim izjavil:

Ko stopamo v novo leto, lahko ugotovljamo, da vlada po vsej naši državi kakor politično temu pravijo, „red in mir“. Napetost v vsem javnem življenju, ki jo je naša vlada podedovala, se je pomirila. Napetost med strankami je izginila zaradi kolosalnega razmaha Radikalne zajednice in padca drugih strank na minimum. Socialni nemiri, ki so se pojavili med poletnimi stavkami, so se umaknili začasni socialni pomiritvi. Gospodarska kriza je prišla padati. Narodno blagostanje raste. Politični valovi, ki so se med občinskimi volitvami v nekih krajih naše domovine razgibali, so se zopet poglobili. Državne oblasti drže krmilo notranjega reda in mira krepko v svojih rokah in gledajo mirno in z zaupanjem v bodočnost.

Volitve so bile popolnoma svobodne. Če so se ponekod pojavili izjemoma in proti naši volji in želji nasilja in neredi, moramo pri tem upoštevati, da so se volitve vršile v približno 4.000 občinah. Statistika navaja teroristična dejanja ravno s strani opozicijonarjev. Značilno je, da je opozicija takoj po razpisu občinskih volitev izdala letak, v katerem ugotavlja potvorbe, podkupovanja in nasilja v času, ko ta dejanja sploh še niso bila mogoča. Opozicija se poslužuje neresnic, da bi s tem opravičila svoj nepričakovani poraz. Na ta način se pa diskvalificira za svoje nadaljnje delo.

Nove občinske uprave so povsod že prevzele svoje dolžnosti in izpolnile vse formalnosti. Upravičeno pričakujemo, da bodo, izvoljene po tolikšnem presledku, zvesto in vestno delale v prid svojih volilcev.

Sedaj, ko so opravljene volitve v kmečkih občinah, je le vprašanje oportunitete, kedaj naj se razpišejo volitve v mestnih občinah. Želja vlade je, naj bi se to, kakor tudi sprejetje takozvanih političnih zakonov, po možnosti izvedlo v najtesnejšem in kar

moči prijateljskem sodelovanju s Hrvati.

Kriminalnost med našim narodom ne nazaduje v tolikšni meri, kakor želijo vlada in njeni organi. Temu pa ni kriva policija, ki jo z vsemi silami pobija, marveč splošna moralna kriza, ki je tudi naše ljudstvo objela, in ki se pojavlja v našem časopisju, književnosti, filmu, razstavah in v družbi sami.

Hvala Bogu, v boju proti komunizmu lahko zaznamujemo marsikatero pozitivno stran, čeprav so negativne še prav številne. Komunizem se ni mogel med kmečkim prebivalstvom, ki trezno gleda na življenje, nikoli krepkeje ukoreniniti. V zadnjem času lahko z zadovoljstvom beležimo, da se tudi med delavstvom ni mogel tako razviti, kakor so pričakovali. Mislim, da je sedanja vlada s svojim delom imela svoj delež pri tem izboljšanju. Z obžalovanjem pa moramo priznati, da med intelektualnim delom našega naroda razmere niso tako zadovoljive, kakor pri ročnem delavstvu. Temu se ne čudim, ker velja v današnji družbi levičarstvo in skrajno levičarstvo še prav posebej za posebno odlično modo. Ta kuga je že objela mlade kandidate za duševne poklice kakor

v neki meri tudi same mlade intelektualce. Skrbeti bo treba z vsemi silami, da se kuga ne razširi. Cerkev, šola, časopisje, gledališče in družbe, zlasti pa družina, vsi na plan! V vzgoji mladine je mnogo slepote in nemarnosti. Strašne žrtve so nedolžni otroci. Ko se otroci izgube, sledijo pritožbe, tožbe in solze, večinoma je pa vse prekasno in zaman.

Vedeti moramo, da si moramo v boju zoper komunizem biti na jasnem o tem, kaj hočemo. Sami moramo imeti jasne poglede tako v socialnem, gospodarskem kakor v moralnem oziru. Komunizem je največji in najhujši tiran vsake svobode in demokracije. Pot je nasilja in krvi. Naša pot vodi v sredini. Nočemo uničiti sleherno svobodo individua, kakor tudi odklanjamo, da bi se v morju kolektivizma potopili.

Naši pojmi o svobodi, demokraciji, o rodbini, narodu, cerkvi in državi se razlikujejo od pojmov komunistov in boljševikov. Vsi, ki hočejo svojemu narodu dobro, morajo pustiti fato morgano komunizma in se boriti proti njemu v enotni fronti.

Želim vsem srečno in veselo Novo leto!

POLITIKA

Naš ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je odpotoval na odmor v inozemstvo. Za časa njegove odsotnosti ga bo zastopal g. minister notranjih zadev dr. Korošec.

Naša država bo z bratsko Bolgarijo sklenila pakt večnega prijateljstva, kar bo velikega pomena ne samo za usodo južnih Slovanov v srednji Evropi, marveč za vso Evropo. Posledice te pogodbe so tako pomembne, da se bodo občutile že v bližnji bodočnosti. Kar je pa najvažnejše: Jugoslavija in Bolgarija ne bodo več politično orodje velikih sil, katerih interesi se na Balkanu križajo. Bratska borba, ki so jo izrabljale druge velesile v svoje namene, bo s to pogodbo prenehala. O tej pogodbi piše vso svetovno časopisje, posebno navdušeno pa pozdravljajo ta korak bolgarski in naši časopisi. Svečan podpis te pogodbe bo 24. januarja v Beogradu. Pogodbo bo podpisal bolgarski ministrski predsednik, ki bo

prispel v našo prestolnico z velikim spremstvom.

Zavezniško pogodbo ponuja Bolgarija tudi Romuniji in Grčiji. Tozadevna pogajanja med državniki so že v teku.

Poslanci, pristaši dr. Mačka se bodo baje te dni sestali v Zagrebu. Na sestanku bodo razpravljali o perečih gospodarskih in političnih vprašanjih.

Zaradi pravoslavnih božičnih praznikov je zavladalo v Beogradu še večje politično zatišje kot za katoliške praznike. To bo trajalo do srede januarja, ko bodo začeli delati zopet razni skupščinski odbori na predloženih zakonskih osnutkih. Tudi skupščina in senat se bodo takrat sestali, da potrdita razne pogodbe, ki jih je med tem časom sklenila naša država z raznimi državami.

Finančno ministrstvo je pozvalo banske uprave naj čim prej sestavijo nove banovinske proračune ter jih predlože banovinskim svetom v razpravo.

Narodna banka bo v kratkem izdala bankovce po 500 Din. Z izdajo tega bankovca je vlada ustregla upravičenim zahtevam gospodarskega sveta za olajšane denarnega prometa. Samo po sebi se razume, da izdaja novega bankovca ne pomeni povečanje obtoka našega denarja.

V Španiji so nastali novi nevarni zapletljaji. Kakor smo že poročali je špansko vladno brodovje zaplenilo neki nemški tovorni parnik, na katerem je bilo razstreljivo in vojni material, namenjen nacionalistični vojski. Na splošni pritisk so Španci spet vrnili uplenjeni parnik, niso pa hoteli vrniti tovora. Da Nemci še to izsilijo, je neka nemška vojna ladja zaplenila ob španski obali neki španski tovorni brod. Spor še ni poravnat ter Nemci kakor Španci drug drugemu grozijo.

V obleganem Madridu je izbruhnil legar. Doslej je obolelo nad 8000 ljudi.

Angleški listi poročajo, da se je na španskih tleh izkrcalo 4000 Italjanov z namenom, da se pridružijo nacionalistični vojski.

Pri zadnjih napadih na nacionalistične utrdbe so kumunisti, pred splošnim napadom, poslali proti sovražniku zdresirane pse volčjake, ki so presenetili straže, jim pregrizli goltnice in povzročili veliko zmedo v nacionalističnih vrstah.

General Franco, vodja nacionalistov, je izvojeval v Madridu več pomembnih zmag ter je s svojo vojsko zelo napredoval.

Nemčija se zalag za življenskimi potrebščinami. Samo v zadnjem času je v inozemstvu nakupila 3 milijone kg slanine ter 15 milijonov kg moke.

Anglija in Italija sta po dolgotrajnih pogajanjih podpisale pogodbo, ki bo jamčila za mir v Sredozemlju.

Dogodki preteklega leta

Januar: Nesreča poštne avtobusa pri soboškem pokopališču, kjer je našel smrt šofer Josip Lukašek. Pri tem je bil ranjen pismonoša Koudela. — Pomožna akcija soboške občine je dala 500 revežem obleko in živila. — Ko je hotel na skrivnem prekorčiti državno mejo 20 letni Miholič Jožef, mu je to stalo življenje. — V 65. letu starosti je preminula ga. Kovats Irena roj. Berke, soproga soboškega evang. seniorja. — Občutiti je bilo potresne sunke, ki so ponekod premaknili po-

hišstvo v sobah. — Premeščen je bil kmetijski referent ter tajnik Zveze živilor. selekc. organizacij g. ing. Eiselt iz Sobote na kmet. šolo v Maribor.

Februar: 14 letnemu Törnaru Francu iz Velikih Polan se je razletel naboj v rokah. Deček je umrl. — Narodnemu poslancu dr. Dobovišek Rudolfu je bil prepovedan politični sestanek v Soboti. — Za kmet. referenta v Soboti je bil imenovan viš. kmet. svetnik ing. Petkovšek. — Pri drsanju se je smrtno ponesrečil dijak Krstić Peter.

Marec: Za predsednika Zveze industrije mesnih izdelkov Jugoslavije v Beogradu je bil izvoljen naš poslanec g. Benko J. — Učiteljski pevski zbor iz Ljubljane je nastopil z velikim uspehom v Soboti. — V gostilni Turk v Soboti je bil sestanek v svrhu ustanovitve zadruga „Gospodarska Sloga“ za soboški srez. — V Markovcih je umrl dober gasilec in zadružni delavec Knaus Oto.

April: Nar. poslanec g. Benko Josip je svojo povišico poslanske plače v iznosu 12.000 Din razdelil do brodelnim ustanovam in revežem. — Po krajši bolezni je v 76 letu starosti umrla ga. Koudila Terezija, mati soproge g. nar. poslance Benka. — Na tragičen način je preminul 33 let star veletrovec g. Weiss Bela, doma iz Zenkova. — Izbruhnil je velik požar pri g. Vezirju v Martjancih, ki je povzročil 80.000 Din škode.

Maj: Pri posestniku Halblu v Nuskovi je izbruhnil požar. Pri reševanju se je smrtno ponesrečil 14 letni sin Janez. — Umrla je ga. dr. Hajdinjakova kot žrtev materinstva. — V Predanovcih je umrl 76 letni gostilničar g. Vlač Franc. — Po dolgi mučni bolezni je v Soboti preminul krojač g. Benko Štefan. — Posesnik in restavratore g. Banko Štefan, doma v Noršincih je umrl v Ormožu. — Radi velikih nallvov je Mura prestopila bregove in zalila vse daleč na okrog. — Lavantinski škof dr. Tomažič je prišel v Soboto na velike proslave Martinišča. — Umrl je duhovnik moravske evang. verske občine g. Hima Aleks.

Junij: V Adrijancih je Lajoš Matuš ubil svojo že priletno mačeho Ano Matuš. — V Soboti je umrl sodni uslužbenec v p. g. Podlessek Franc. — Velike gasilske svečanosti so bile v Tešanovcih. Ob tej priliki je bilo razvitje gas. praporja, ki ga je daroval g. poslanec Benko. — Izdan je bil ukaz o spremembah v občinah: Cankova, Strukovci, Tišina, Bodonci in Kupšinci. — Požar je upepelil gospodarsko poslopje martjanskega župnika. — Ob navzočnosti kralj. zastopnika je bil otvorjen veličastni stadion S. K. Mure v Murski Soboti.

Julij: Umrl je častni kanonik in dušni pastir soboške fare č. g. Slepčec J. — V Soboti in v Lendavi sta bila politična shoda, na katerih je govoril g. minister dr. Krek. — Bogoslovec Gabor Alojz je pel v Tišini novo mašo. — Trgovec Helmer Samuel je umrl v Soboti. Vatrogasni savez je odlikoval ob priliki gasilskega praznika za velike zasluge na polju gasilstva nar. poslance g. Benka J. — Prekmurški lovci so si osnovali svoje samostojno društvo. — Pri „Našički“ v Lendavi je izbruh velik ogenj.

Avgust: Sredi Sobote je izbruhnil požar v brezalkoholni restavraciji Horvat. — Ministrski predsednik dr. Stojadinović se je mudil v Radencih. — V soboški bolnici je umrl podpolkovnik g. Peter Krstić iz Beograda. — Soboto je zapustil dolgoletni sodnik g. Detela. Odšel je v Logatec.

September: Po vsem Prekmurju znani javni delavec g. notar Koder Anton je nenadoma preminul v Mariboru. — Ogenj je upepelil domačijo posestnika Jošar Ludvika v Otovcih. Pri tem se je smrtno ponesrečila 2 leti stara hčerka Marija. — Reformacijski škof dr. Agošton iz Feketiča je obiskal kalvinsko versko občino v Motvarjevcih. — V Gornji Lendavi je bil političen shod, na katerem so govorili med drugimi tudi minister dr. Krek in vpokojeni minister Vesenjaki.

Oktober: Slovesno so blagoslovili v Rakičanu elektr. transformator. — V Puconcih je bil blagoslovljen obnovljen higijenski vodnjak. — Žup-

nik v Velikih Dolencih č. g. Klekl Jožef je umrl star 57 let. — Olepševalno in tujsko prometno društvo se je osnovalo v Murski Soboti. — Na novo službeno mesto v Ohridu je odšel iz Murske Sobote žand. major g. Vlado Narančič. — V Otovcih je umrla ga. Kerec Terezija, soproga tamkajšnjega trgovca. — Ob veliki udeležbi volilcev so se izvršile občinske volitve. — Neznani tatovi so ustrelili sredi noči posestnika Alojza Porredosa iz Bratorca.

November: V Križevcih je umrl gasilec Gergar Imre. — Emigr. društvo „Soča“ v Murski Soboti je organizirala veliko spominsko proslavo slovenskega pesnika Simona Gregorčiča.

December: Dolgoletni sreski načelnik v M. Soboti g. Gašpar Lipovšek je bil premeščen v Kranj. Odšel je tudi podnačelnik g. Miloš Grabrijan za sres. načelnika v Lendavi. — Na Dunaju je umrl grof Saint Julien, gospodar rakičanskega gradu.

K razrešitvi župana občine Šalovci.

Te dni je dobil g. Žižko Janez, ponovno izvoljeni župan občine Šalovci, na svojo pritožbo proti njegovi razrešitvi županskih dolžnosti, ki se je izvršil tik pred občinskimi volitvami, sledečo rešitev:

UPRAVNO SODIŠČE
za Dravsko banovino
V CELJU
R 155/36-5

ODLOČBA.

Upravno sodišče v Celju je o pritožbi Žižko Janeza proti odločbi kralj. banske uprave v Ljubljani od 10. oktobra 1936 II. No. 26595/1, s katero je bil na podlagi § 129 odst. 1 v zvezi s § 28 točka 4 zakona o občinah razrešen svoje funkcije kot predsednik in odbornik občine Šalovci, v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in izpodbijana odločba razveljavi, kolikor se tiče razrešitve pritožitelja.

Proti tej odločbi ni nadaljnega pravnega sredstva.

Razlogi.

Z navedeno odločbo je bil pritožitelj razrešen svoje funkcije kot predsednik in odbornik občine Šalovci, ker je bilo pri uradni reviziji občinskega gospodarstva ugotovljeno, da je prejel iz naslova dobav za občino 840 Din.

Pritožitelj navaja v svoji pritožbi, da je prejel za prevoz plemenskega merjasca iz Beltincev v Šalovce 80 Din, od katerega zneska je pa 40 Din plačal prevozniku, dočim je le 40 Din zaračunal za svojo dnevnicu; Občini je prepustil 1 sobo v svoji hiši brezplačno kot uradni lokal in le zaračunal razsvetljavo.

36 dni je vršil nadzorstvo nad delavci pri gradbi občinske hiše in za to dobil nagrado 10 din dnevno.

Polzvedbe, ki so se izvršile pri občini, so dognale:

1) da je pritožiteljeva navedba glede prevoza plemenskega merjasca resnična;

2) da je pritožitelj res prepustil občini v svoji hiši brezplačno 1 sobo, 1 omaro in pisarniško opremo brezplačno, da je pa občinski odbor sklenil, da mu se plača odškodnina za kurjavo in razsvetljavo in sicer v zimskih mesecih leta 1933/34 mesečno 100 Din, v proračunskih letih 1934/35 in 1935/36 pa letno 200 Din.

3) da je bil nadzor nad delavci pri gradbi občinske hiše potreben in da je predsednik občine dobil zato v smislu sklepa občinskega odbora dnevno 10 Din odškodnine.

Iz vsega navedenega izhaja, da pritožitelj navedenih zneskov ni dobil v pridobitnem namenu radi svojega dobička temveč kot primerno odškodnino za izvršene storitve.

V predležečem primeru torej ne gre za občinsko dobaviteljstvo, vsled česar se je morala izpodbijana odločba razveljaviti.

Celje, dne 15. decembra 1936.
Zapisnikar: Predsednik:
(Podpisi nečitljivi)

FR. KOVAČEVA:

18

Mati.

Ana Marija se je zdržila ob hladnem glasu. Globoko v njeni duši se je stara hudobna kača dvignila glavo — dvom.

„Od vseh sem zavržena, od vseh... Teta me podi iz hiše, sedaj mi samo še ti ostajaš Bela“. Tiho je govorila ter proseče dvignila izplakane oči k njemu.

„Misliš si,“ ji je hitro planil v besedo, „in kakšno vlogo si mi namenila?“

„Ali me res ne ljubiš?“ se je težko in negotovo izvil iz njenih prs.

„Zakaj me to vprašuješ Ana Marija?“

„Saj moraš vendar sam vedeti kaj je tvoja dolžnost!“

„Tako“, ji je brezobzirno vračal, „to se pravi, da bi se moral kar hitro poročiti. Poslušaj me mala — sedi ter napravi prijazen obraz“. Vsedel se je nasproti njej ter je počasi in previdno privlekel iz žepa etui za cigarete na

katerem se je košatil njegov monogram.

„Res je, da te imam rad in ni treba, da bi na to še prisegal ampak, da bi te poročil, tega ne morem. Ne glej me z takšnim čudnim obrazom, ti majhen neumen otrok, saj sva tudi tako lahko vedno skupaj. Ne bi mogel prenašati, da bi ob vsakem koraku slišal rožljanje verig. Glej Ana Marija tako mora biti, da si lahko rečem: svoboden sem, svoboden in nezavisen, a kljub temu si ti moja, samo moja. Tebe mi nihče ne more vzeti, in naša ljubezen bo le takrat lepša in čistejša, če bodo v vsem odločevala le naša čustva, ne pa sila nerazvezljive ljubezni. Ostani pri meni Ana Marija, ti si mi vse, si moja sreča, vse kar hočeš, le tega me ne sili, da bi se s teboj poročil. Sovražim vse ceremonije. Skrbeti hočem za tebe, ker vem česa sem ti dolžen. To bo moja dolžnost. Moja Ana Marija, pojdi in poglej si svoje imetje. Vse sem že pripravil za tvoj sprejem, ker sem vedel, da boš prišla k meni.“

Kakor okamenela je nepremično obsedela Ana Marija. Ko je poslušala, je vsa pobledela. Nepremično so se zazrle njene čudovite oči v Belo. Togo se je vzravnila, lahna rdečica je oživljala njena blede lica. Njen pogled je žarel in v očeh ji je ležala nerazrešljiva uganka. Neizprosnost resnica je ležala pred njo. Tiho se je dvignila ter lahkinih korakov krenila proti klavirju. Začela je peti in pela in izpela je, kar v njej ni našlo besed. Izpela je svoje hrepenenje in trpljenje, očistila se je vseh grehov in krivic ter našla tolažbo in pozabljenje za svojo vest. In ko je Bela Hoyer Ano Marijo stisnil v naročje, ni bilo v njej več nobenega odpora. Vse je od nje odpadlo, kes, sramežljivost, ostal je v njej le človek — žena.

Gospa Margareta je stala sredi cestnega vrveža, sredi hitečih ljudi. Vsakdo je stremel po tem, da bi čim hitreje prišel dalje, nihče se ni oziral na druge in nihče ni videl velike

plašne oči v obrazu skromno oblečene žene, ki je držala listič v rokah in se vprašujoč ozirala po ljudeh. Mrzel veter ji je zanašal oledenele deževne kapljice v obraz, saj daleč zunaj za mestom, na širnih poljih je bila že pomlad in v brstečem zelenju so pozvanzjali že prvi zvončki. Tu na cesti pa je veter uganjal svoje hladne početje in gospa Margareta je trepetala od razburjenja in mraza. Ni vedela kam bi krenila. Ogledovala je mogočne in razkošne stavbe z razsvetljenimi okni. Mrak se je plazil v ulice, povsod so zažarele električne žarnice, svetlobne reklame, izpreminjajoče in v vseh barvah kričeče luči so planile iz vseh oglov v mrak. Za trenutek je izmučena gospa Margareta zaprla oči. Ana Marija ni več pisala, le kratke pozdrave na razglednicah je še pošiljala domov... ni več spraševala po starih in po domu. Ali je utonila v pohlepem in spolzkem življenju požrečnega mesta?

(Se bo nadaljevalo.)

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Božičnica.** Na sveti večer je priredila naša bolnica tradicionalno božično svečanost, katere so se udeležili vsi bolniki, strežniško in režijsko osebje s sestrami, uradništvo in zdravniki. Tej prireditvi sta tudi prisostvovala g. župnik Vojkovič in g. profesor Šoštarec. Ko so lučke na božičnih drevesih, katere so bile v vsaki večji bolniški sobi lepo okrašene, zažarele in pesmi navzočih privabile solze iz oči, je gospod župnik Vojkovič spregovoril za bolnike vspodbudne besede v njih trpljenju. Nato je sledila obdaritev vseh bolnikov, pri kateri je bila v večji meri obdarjena zlasti revna deca. Marsikateremu bolniku se je zdela božičnica v bolnici, dasiravno žalostnejša kakor bi bila doma, lepša in ganljivejša, vsem pa bo ostala v trajnem spominu.

— **Sreski odbor društva Rdečega križa v M. Soboti** je tudi letos, kakor vsako leto, daroval Din. 300 za obdaritev revnih otrok ob priliki božičnih praznikov banovinski bolnici v Murski Soboti. V višini tega zneska je bolnica nakupila za revne otroke, ki so prebili božične praznike v bolnici, majice, robce in druga mala darila. V imenu teh obdarjencev se sreskemu odboru Rdečega križa v Murski Soboti najtopleje zahvaljuje — uprava bolnice.

— **Dar. Protituberkulozna liga** v Ljubljani je za božične praznike darovala potom tukajšnjega protituberkuloznega dispanzerja trem rodbinam, ki so poselele dispanzer in so bile najbolj potrebne pomoči in sicer eni družini Din 250, drugi Din 200 in tretji Din 100.

— **Planinski ples.** Bilža se 1. februar, priprave za najlepšo prireditev sezije — planinski ples SK Mure — so v polnem teku. Vsi, ki so se lansko leto dobro zabavali, so prepričani, da tudi letos ne bo drugače, saj je bilo na Murini veselici še vedno lepo. Ta prireditev je postala že tako popularna, da zanimanje za njo ni samo v Murski Soboti in v Prekmurju — za letos pričakujejo goste tudi iz Ljubljane, Celja, Maribora, Kranja, Čakovca, Ljutomer, Ormoža i. t. d. Prav posrečeno je, da se je Mura to pot odločila za „planinski ples“, kajti znano je, da se na takih prireditvah razvije najbolj neprisliljena zabava. Godba — prva garnitura slovitega akademskega Ronny jazz, s tem je povedano vse! K pestrosti bodo prispevale dame v dečvah, kar bo vse kakor nekaj novega za Sobočane.

— **Silvestrovanje.** Vsakeletno silvestrovanje tukajšnjega Sokola je tudi letos tako uspelo kakor smo pričakovali: zadovoljni so bili obiskovalci, zadovoljni prireditelji. Povdariti pa moramo, da toliko ljudi že dolgo ni bilo v Domu, saj so bili vsi prostori nabiti obiskovalcem in marsikdo je moral oditi radi primanjkanja prostora. Do polnoči je bilo na programu nekaj kabaretnih točk, pa tudi

vsakeletna kronika g. Ferjana ni izostala. Posrečeno je bil izveden tudi prehod starega leta v novo. Ves čas pa je prav pridno igrala odlična vojaška godba iz Varaždina, ki je mnogo pripomogla do tako lepe zabave, ki bo vsem ostala v najlepšem spominu.

— **Odlikovanje.** Z redom Jugoslovanske krone IV. st. je bil te dni odlikovan živinozdravnik g. Samec Joža. G. Samec je znan strokovnjak na polju živinoreje ter si je tekom svojega službovanja v naših krajih pridobil baš na tem polju velike zaslugе. Kot vsestranski organizator na kmetijskem področju se je vedno in povsod uveljavil, zato se njegovega priznanja nesebičnega dela, v korist našemu prekmurskemu kmetu, ki ga je bil deležen z najvišjega mesta, tudi mi iz srca veselimo ter mu prav iskreno čestitamo!

— **Instalacija novega župnika.** Prejšnja nedelja je bila za soboško faro pravi praznik, saj je nastopil dušno pastirsko službo človek, ki užiiva največji ugled pri vseh slojih prebivalstva. Ob priliki instalacije dosedanjega kaplana č. g. Vojkoviča za župnika soboške fare, je bila vsa cerkev v svežem zelenju, pred cerkvenim portalom pa je bil postavljen lep slavalok. Že na predvečer je streljanje in zvonjenje oznanjevalo prazničnost nedelje, cerkveni pevci pa so pod oknom župnišča zapeli lepe podoknice. V nedeljo pa so zbrali številni verniki k svečani službi božji, kateri so prisostvovali tudi številni zastopniki tukajšnjih oblastev. Pridigo o pomenu dneva je imel tihiški župnik č. g. Kranz. Vso slovesnost pa je posebno dvignilo ubrano petje cerkvenega pevskega zbora. Po končanih cerkvenih opravilih je bil banket v župnišču, katerega so se udeležili vsi vidnejši cerkveni in posvetni predstavniki soboškega in lendavskega sreza. Novemu gospodu župniku, ki je nastopil težko in odgovorno dušno brižništvo v naši fari, želimo mnogo blagoslova v vsem njegovem delu!

Gornja Lendava:

— **Poroka.** Na dan Sv. Treh kraljev sta se v tukajšnji farni cerkvi poročila g. Bežan Viljem, šol. upravitelj v Radmožancih in Bolko Albina iz Gorice (Italija). Mlademu prikljubljenu paru želimo v novem stanu obilo sreče!

— **Zadnja pot.** Na starega leta dan so položili k večnemu počitku splošno znanega krojaškega mojstra Gumilar Janeza. Imenovan je bil razen izvršten krojač tudi sposoben javen delavec. Z njegovo inicijativo sta se ustanovila v našem kraju kar dva denarna zavoda. Nad 10 let je bil občinski odbornik, dolga leta je vodil tudi šolsko blagajno. Bil je med ustanovitelji domače gasilske čete. Kot predsednik agrarne reforme je skrbel tudi za kmečki stan in delal vedno v njegov dobrobit. Kljub vsem sposobnostim, je imel vendar nesrečo v življenju. Osoda ga je strašno preganjala. Iz lepe domačije se je moral dvakrat seliti in na novo postaviti, — zapuščen od vseh svojih prijateljev, — zasilno hišico za svojo obilno družino. Vsa zadnja doživlja in dolgoletna bolehnost so ga spravila v prerani grob. Ob sveži gomili mu je izrekel v slovo ganljive besede župan g. Bačič Fran. Tudi mi želimo svojemu stalnemu naročniku: Večni mir in pokoj! Družini pa izrekamo naše iskreno sožalje.

V najem se takoj izda HOTEL „KRONA“ V DOLNJI LENDAVI

z vsemi pritliklinami, in sicer: kavarna, gostilna, hotel, obstoječ od 15 sob, plesne dvorane, garaže, hlevi in ostala potrebna gospodarska poslopja. Vse s popolnim inventarjem. V dvorani se vršijo razne predstave in se nahaja tudi stalni kino. Vsled odhoda sedanjega najemnika se takoj izda. Natančnejša pojasnila

pri lastniku:

EPPINGER SAMUEL
industrijalec

1 V DOLNJI LENDAVI.

Kmetovalec pozimi

V strokovnih knjigah bomo našli marsikaj zanimivega, kar bomo lahko uporabili v prid našega gospodarstva. Mnenje nekaterih modrijanov, da se iz knjig ne da naučiti kmetijstvo, je zelo zastarelo. Kdor tako govori, tisti ali ni prečital nobene knjige, ali pa, če je čital, ni razumel knjige. Pri čitanju kake strokovne knjige ne smemo vzeti besedilo dobesedno, ampak moramo poiskati smisel in razmišljati o stvareh, v kolikor in kako bi se dale uporabiti tudi pri nas. Veliko je še takih stvari pri nas v kmetijstvu, ki bi se dale tudi drugače in boljše napraviti z manjšim trudom in z večjim uspehom. Delati vedno po starih navadah, tako kakor so delali naši predniki, danes ne zadostuje, ker moramo sedaj iz iste zemlje neprimerno več dobiti ven kakor nekdaj.

Kmetovalec pa ni samo pridelovalec, ampak mora biti tudi gospodar. To je, ne zadostuje samo veliko pridelati, ampak mora gledati na to, da se mu pridelovanje tudi izplača. Zato pa mora znati tudi dobro računati in premisliti, kaj sme tvegati in kaj ne. Mnogokrat en slab račun, nepremišljen korak nas duši potem celo življenje. Kmetijski obrat je pač take narave, da ne prenese velikih skokov in špekulacij, ampak zahteva smotreno solidno delo. Sedaj pozimi je čas za to, da si napravimo načrte za razna zboljševalna dela prihodnjega leta. V naglici narejeni načrti — ko se je delo že začelo — večinoma niso premišljeni in se pri izvedbi pokaže cela vrsta napak ali nas pa stane več, kakor smo računali. Takrat se jezimo in kregamo, ne pomislimo pa, da smo si sami krivi, ker zadevo nismo temeljito premislili in predvideli vse možnosti. Po zimi narejeni in dobro premišljeni načrti nas bodo obvarovali pred marsikatero zgubo in jezo.

Iz gornjih kratkih premišljevanj je razvidno, da ima kmetovalec tudi pozimi dovolj zaposlitve, ko mora skrbeti poleg telesnega dela tudi za oborožitev svojega uma. Izobrazba, ki si jo lahko pridobivamo v zimskih mesecih, nam bo omogočila tudi gospodarski napredek in s tem boljše življenje. (Konec.)

Hiša s 4 sobami, kuhinjo z vodovodom in pritliklinami, kopalnico, veliko verando in lepim vrtom se radi selitve po ugodni ceni proda M. Sobota, Šolska ul. 35.

Prodaj posestvo obstoječe iz 25 orlov nji, travnikov, sadenjskih, vinogradnikov in gozda. Vse leži okoli hiše poleg glavne ceste. Hiša in gospodarsko poslopje je novo pokrito in zidano z opeko. BOLE ALOJZ Iršovci, Urban Ptuj.

Iz delovanja Združbe trgovcev
v Murški Soboti.

Vlaganje Davčnih prijav za pridobitno in davek na poslovnih promet.

Vsi trgovski, obrtni in industrijski obrati, vsa podjetja ter družbe z omejenimi zavezami, odnosno vse osebe, ki so zavezane pridobitno in davku na poslovnih promet, morajo v času od

1. januarja 1937. do včerajšega 31. januarja 1937.

vložiti pri pristojni Davčni upravi prijave o dohodku in poslovnem prometu,

ki so ga dosegli od teh poslov v poslovnem letu 1935.

Prijava za pridobitno se mora vložiti za vsak objekt posebej, kakor tudi za vsako vrsto posla, n. pr. če trguje trgovec z mešanim blagom tudi z živino ali sadjem, mora vložiti posebno prijavo za trgovino z mešanim blagom, posebno prijavo za trgovino z živino in posebno prijavo za trgovino s sadjem.

Prijava izpolni in vloži:

1. Lastnik obrata ali podjetja, odnosno oseba, na račun katere se vodi obrat.

2. V primeru zakupa vloži zakupnik.

3. Za nedoletne njihovi roditelji ali varuhi.

4. Za mase njihovi zastopniki.

5. Ako je obrat v posestih več oseb, tedaj vsi skupaj.

Prijava se mora izpolniti v vseh razpredelkih po vrsti, kakor slede v obrazcu, kar najbolj jasno. Predmet obdavčbe je enoletni čisti dohodek, ki se je dosegel v preteklem poslovnem letu, zato se priporoča davčnim zavezancem, da ta dohodek v svojo lastno korist točno prijavijo, ker se je samo na ta način mogoče izogniti kazenskim posledicam netočnega prijavljanja. Enoletni dohodek se smatra kosmati (brutto) dohodek po odbitku izdatkov (režij), ki so potrebni za vršitev podjetja ali obrata. Izdatki, ki niso v stvarni zvezi z obratom, marveč služijo za vzdrževanje davčnega zavezanca, njegove družine ali drugih oseb, se ne odbijejo od kosmatega dohodka (stroški za prehrano, privatni izdatki v slučaju bolezni, oblačila in drugo).

V interesu davčnih zavezancev samih je, da prilože prijavi potrebne dokaze, posebno začetni in končni inventar, odnosno račun bilance, izgube ali dobička, korespondenca itd. če vodijo trgovske knjige, nadalje potrdila državnih in samoupravnih oblasti, bank itd., s katerimi morejo dokazati točnost prijavljenih podatkov.

Prijava se mora oddati osebno ali po pošti, odnosno na občini ali davčni upravi, na katerem teritoriju se obrat nahaja. Kdor ne vloži prijave v roku, ki je določen, **to je od 1. do 31. januarja 1937. plača kazen 3% od osnovnega davka** in ako prijave ne vloži niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, pa

plača kazen 10% od osnovnega davka.

Če se v davčni prijavi navedejo neresnični podatki, z namenom, da bi se izognili davku, ali če se zataji en obrat ali vir dohodkov, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz čl. 142 zakona o neposrednih davkih, ki pravi, da kdor zakrivi davčno utajo, se kaznuje razen tega, da mora plačati redni davek, z dvakrat do štirikrat toliko vsoto, za katero je preti državi oškodba.

V slučaju, da davčni zavezanec ne zna pisati, ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko davčno prijavo na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi.

Ker so predpisi za vlaganje davčnih prijav zelo strogi in tudi zelo važni v poslovnem življenju, priporočamo p. n. članstvu, da se za vlaganje davčnih prijav posluži Združbine pisarne in to vsak dan med uradnimi urami, kajti le tukaj lahko dobijo strokovne nasvete. Naproša se članstvo, da napovedi ne odlašajo, kajti zadnji dan se narinejo vsi ter se tako prijave ne morejo popolnoma natančno izdelati vsled pomanjkanja časa. Opozarjajo se tudi oni člani, ki so obrate med letom odpovedali, odnosno, ki so nanovo začeli, da morajo vložiti napovedi tudi ti, seveda za oni čas, v kolikor so obrat izvrševali. Vsak član si pa naj skuša že doma vse podatke zbrati, da bo lahko prijava čim bolj precizno in točno izdelana. Priporočljiva so tudi železniška ali carinska potrdila, ki dokazujejo promet (tovorni listi, carinske deklaracije in drugo.)

Tiskovine za vlaganje napovedi se dobijo na blagajni Davčne uprave, ali pa tudi v trgovini g. Čeha in v uradu Združbe.

KMETIJSTVO

Konjereja.

Porod.

(Nadaljevanje)

Popek se navadno sam utrga, če pa ne, se ga mora odrezati, tako da ostane popek dolg še kake 4 cm, če pa krvavi, se ga mora podvezati. Pri tem pa mora rabiti čisto orodje in obvezo, ker se ravno skozi popek tolikokrat okuži mladitca s hromoto ali drugimi navadno smrtnimi vzgojnimi boleznimi. Pri vsakem slučaju pa se naj popek namaže s kakim močnim razkužilom, kot jodovo tinkturo ali podobnim.

Dostikrat se pa zgodi, da pride žrebe na svet še povito v posteljco. To ni nevarno. Navadno to kožico žrebe samo s svojim gibanjem pretrga in se je oprosti. Če pa je ta kožica premočna, ali če je žrebe preslabo, da bi jo raztrgalo, se mu mora pomagati. Pretrga ali prereže se jo naj pri glavi, da pride gobček na zrak, da se žrebe ne zaduši. Posteljco se lahko pretrga z roko, če je pa premočna, se jo prereže s škarjami ali nožem.

Novorojenčka se naj pusti sedaj nekaj časa na miru.

Skrbi se naj sedaj za kobilo. Piti se ji da vedro mlačne vode pomešano z otrobi ali moko. To pijačo se napravi takole: 1—2 kg pšeničnih otrob

ali še boljše ovsene moke, se dobro pomeša vedro z mlačno vodo. Kobila to pijačo željno popije, ker je postala po žrebenju lačna in žejna. Če je še lačna, se ji da kake pol ure pozneje še eno vedro take pijače, če pa tega vsega ne povžije, se naj ostanku pri-meša oves in sečko in to postavi v jasle, da poje, kadar ji je volja. Ako bi pa kobila preko noči tega ne pojedla, se mora te ostanke odstraniti, ker se to hitro skisne in lahko kobili škodi.

Žrebeta prisilita pomalem žeja in glad, da poskuša vstati. Navadno se mu pa to takoj ne posreči, je še preslab. Vzdigne se, pa že pade. To mu pa ne škoduje, če se le nemore sam postaviti, se mu naj pomaga, da pride po vimeena.

Nekatere kobile so nemirne in od začetka cvilijo, če jih neroden mladič pri iskanju seskov suva z glavo v trebuh. Par mirnih besed na kobilo, pa se ta umiri in pusti mladitca sesati. Še le, ko je žrebe že parkrat samo sesalo in ko je že odstranjena posteljca, se lahko pusti kobilo brez nadzorstva.

Normalen porod traja le kake četrt ure. Celi potek naj nadzoruje le ena zanesljiva oseba, najbolje gospodar sam, da lahko hitro brez trušča, vikanja in vpitja vse potrebno ukrene, ako porod ne poteka pravilno.

Za žrebanje se mora že poprej vse pripraviti, da ni zadnji moment nemirnega tekanja in razburjenja, kar tako rado zmoti normalen potek poroda. Pripravljeno mora biti zadosti na kratko zrezane slame za ležišče, skuhan trak za podvezo popka, čiste škarje ali nožiček, razkužilo, dobro milo, čiste brisače, da si očisti roke, če je potrebna pomoč, olje za mazanje rok, čiste mehke vrvi, otrobi ali ovsena moka. Ko se porod bliža, je treba pripraviti tudi zadostno množino tople vode za umivanje rok in za pripravo porodne pijači kobili.

Posteljca (ležišče) odide navadno po slabih popadkih kmalu po porodu. To se mora takoj odstraniti iz hleva in jo globoko zakopati. Odstraniti se mora tudi mokra in poškopljena slama, to pa nadomestiti z novo, da imata kobila in žrebe suho ležišče. Žrebeta rado zebe, dokler se ne posuši. To mu ne škoduje, posebno ker se pri prvih poskusih, kako priti do vimeena, dosti zagreje. Kobilo pa se naj pokrije s toplo odejo, a le, če se trese, drugače ni potrebno.

Kot rečem, odide posteljca kmalu po porodu. Dostikrat se zamudi, če

pa še 12 ur po porodu ni odšla, morate nemudoma poslati po živinozdravnika, da jo odstrani. Vsako nadaljno odlašanje je lahko smrtno nevarno za kobilo.

Največja umetnost pri vzreji telet je pravilno odstavljanje,

to je prehod od mlečne na rastlinsko hrano. Tele, ki je dobilo včeraj še do 10 l. mleka, se nemore danes zadovoljiti pa tudi ne prebaviti seno in slamo. Telečji želodec in čreva, ki so od začetka urejena le za prebavo mleka, se mora polagoma navaditi na drugo hrano. Driska, napenjanje in druge motnje pri prebavi, shujšanje, zastoj v rasti in slednjič nerentabilnost so posledica nepravilnega odstavljanja.

Teleta se naj že kmalu navadi piti mleko iz vedra, da krava in tele lažje pozabijo drug na drugega. Mesto čistega mleka se lahko da že par tednov staremu teletu posneto mleko. Manjkajočo mast pa nadomestimo pri posnetemu mleku s kuruzno moko ali s kuhanim zmečkanim lanenim semenom. Tega se da 3 do 4 žlice na liter posnetega mleka. Predpogoj pa je čistoča in sveže ali prekuhanano mleko. Že dva tedna staremu teletu se naj nastavi seno, naj se tele igra s senom in se po malem navadi žvečeti. Seno bi naj bilo od mlade trave, zdravo in pravilno posušeno. Tudi zdrobljen oves ali otrobi se mu naj nastavi. Preveč vode ali vodene hrane povzroči lenivost in ohlapnost prebavil, ki hrano premalo izrabijo, suho hrano pa mora tele osliniti in žvečiti, s čemur jo napravi bolj prebavno in se bolj izrabi. Tele se na seno in zrnje kmalu navadi, od začetka ga zavžije le malo, ko pa se začnejo telečja prebavila navajati tudi na to krmo, jo zavžije od dneva do dneva več, po nekaj tednih se pa na to že tako navadijo, da jim je to glavna, mleko pa le še postranska hrana, nekaj priboljšek.

Kdor bo tako ravnal, bo teleta z lahkoto brez kvarnih posledic na rast, odstavil. (Nadaljev.)

Opozorilo.

Podpisani opozarjam vsakogar, da nista Pozvek Štefan in njegova žena Terezija iz Brezovec 40. upravičena prodajati kmetijsko orodje stoječe pri moji hiši, kakor tudi ne les iz mojih gozdov, ker imata pri meni samo pravico upotrebovanja teh stvari.

DOMJAN GEZA,
Brezovci št. 11.

**Kdor želi kupiti AVTO
naj kupi voz znamke**

ADLER

**Najboljši
Najelegantnejši**

**Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši**